

3. Verordnung (EG) Nr. 1257/1999 des Rates / Режим доступу: <http://old.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1999R1257:20040501:DE:PDF>.

Андрій ГРИЦИШИН

Тернопільський національний економічний університет

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Пріоритетним напрямом розвитку сучасної економіки України, є інноваційний, тобто прикладний. Адже саме завдяки інноваціям має бути досягнуто економічне зростання вже у найближчій перспективі. Результативність інноваційної діяльності визначається, насамперед, наявністю необхідних внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування інновацій, можливістю їхньої швидкої мобілізації, зацікавленістю інвестора в підтримці інноваційного розвитку. Нині, як свідчить аналіз, роль інновацій в досягненні загального обсягу виробництва залишається поки що досить низькою. Відповідно попит на інноваційні розробки знижується.

Ефективному процесу практичного освоєння інноваційних розробок перешкоджають слабка адаптація і низька інноваційна активність підприємств, безсистемність і розпорошеність процесу впровадження інноваційної продукції, відсутність комплексного застосування інновацій, недосконалість економічного механізму управління інноваційними процесами.

Враховуючи важливість і виняткове значення інноваційного процесу, його суттєвого впливу на прискорення розвитку суспільного виробництва, необхідно розширювати і поглиблювати дослідження цього соціально-економічного явища в економіці України, в умовах освоєння ринкових відносин. Виникає необхідність обґрунтування теоретико-методологічних засад переходу економіки на інноваційну модель, розробки організаційно-економічних механізмів широкого практичного застосування інноваційної продукції з метою підвищення рівня наукоємного виробництва.

Ефективне функціонування економіки неможливе без здійснення цілеспрямованої і ефективної інноваційно-інвестиційної діяльності, пріоритетним напрямом якої є технічне переозброєння виробництва на якісно новій науково-технічній основі. Проте, масштаби інвестиційно-інноваційної діяльності в агропромисловому секторі України не достатні через негативну та регресивну дію ряду причин фінансового і організаційного характеру.

Найважливішою рисою підприємництва, є спрямованість на інновацію. Підприємцем рухають, в першу чергу, не мотив досягненні стійкого доходу, а намагання до самореалізації за допомогою прибуткового, тобто, ефективного проекту. При цьому все частіше та переконливіше акцентується увага на інноваційній складовій підприємництва.

Інноваційний підхід слід розглядати в підприємницькій діяльності як інноваційний процес, котрий проходить постійно і цілеспрямовано в пошуку змін існуючої практики, як джерело отримання соціальних і економічних благ.

Уся діяльність ринку пов'язана з постійним оновленням. На нові тенденції і нововведення треба реагувати швидко. Конкурентні позиції фірми та її інноваційний потенціал реалізується через нововведення. Отже, для підприємницьких структур інновації стають не тільки критерієм конкуренції, а й умовою виживання на ринку. З огляду на це важливого значення набуває ефективне управління інноваційними процесами.

Сутність інноваційних інвестицій полягає у впровадженні досягнень науково-технічного прогресу в господарську діяльність підприємств за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування. Нові ідеї і продукти, нові технології і організаційні рішення дедалі більше визначають успіх господарювання, виводять підприємства з кризових ситуацій і гарантують їм фінансову стабільність.

Наведені вище специфічні особливості вимагають розробки відповідної інноваційно-інвестиційної стратегії розвитку економіки України.

Проте, маючи на меті підвищення конкурентоздатності власної економіки шляхом розвитку інноваційної діяльності, необхідно зазначити, що більшість інновацій, які сьогодні впроваджуються, створюють переваги лише на традиційному ринку, практично не змінюючи технологічний уклад або структуру економіки нашої країни.

Важливим фактором підвищення конкурентоспроможності економіки залишається можливість всіх регіонів країни генерувати та впроваджувати інновації. Тому розширення регіональної складової інноваційної сфери є ще одним важливим питанням що в перспективі має вирішити інноваційна політика.

Необхідність інтеграції України у світове високотехнологічне конкурентне середовище спонукає до пошуку нової інноваційної моделі розвитку її економіки, джерелом зростання в якій виступають наукові здобутки та їхнє технологічне застосування. На державному рівні задекларовано курс на інвестиційно-інноваційний розвиток економіки, проте інноваційні процеси гальмуються цілою низкою організаційних, фінансових та правових проблем. Не дивлячись на досить високі темпи росту, економіка продовжує базуватись на сировинному та низькотехнологічному устрої.

Інноваційний розвиток України сьогодні знаходиться на низькому рівні. Негативні тенденції зниження інноваційної активності підприємств в поєднанні зі скороченням наукового сектору стримують процеси економічного зростання та ставлять під загрозу подальший прогресивний розвиток суспільства.

Отже, вибір нової інноваційної моделі розвитку вимагає створення сучасної дієвої інноваційної системи. Ця система повинна об'єднати зусилля державних та місцевих органів влади, наукових та освітніх установ, бізнесових структур та регіональних громадських організацій, спрямовані на активізацію усіх чинників росту за рахунок переважно інноваційного розвитку виробництва в постіндустріальному суспільстві. Для цього слід вирішити наступні завдання:

1. Запровадження програмно-цільового принципу управління інноваційною діяльністю.
2. Визначення засад створення системи підготовки спеціалістів для основних галузей високотехнологічного виробництва
3. Визначення засад створення інноваційної інфраструктури (сприятиме розвитку організаційних структур трансферу технологій в Україну, визначить підходи до підтримки інноваційного підприємництва, в подальшому забезпечить реалізацію кластерного підходу до розвитку інноваційного бізнесу).
4. Визначення принципів функціонування інформаційно-консалтингової мережі (дозволить сформувати цілісну систему інформаційного забезпечення розвитку інноваційної діяльності).
5. Визначення джерел фінансування створення та функціонування інноваційної системи (окреслить фінансове підґрунтя для функціонування всієї інноваційної системи).
6. Запровадження розробки та реалізації регіональної інноваційної програми. Така програма буде являти собою комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, які спрямовані на розв'язання найважливіших проблем інноваційного розвитку конкретної області в цілому, окремих галузей її економіки та територіальних громад. Всі заходи повинні узгоджуватись за строками виконання, виконавцями, ресурсним забезпеченням та підтверджуватись конкретними проектами. Заходи, завдання та показники програми інноваційного розвитку включатимуться до Програм економічного і соціального розвитку відповідної області на певний термін.

Інна ГРИШОВА

Уманський державний педагогічний університет

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ АПК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація розширює інформаційне поле, диференціацію і відкриває нові можливості соціально-економічного людського розвитку, які пов'язані з використанням новітніх технологій, структурною перебудовою економіки. Відбувається еволюція приватних, державних і міжнародних інститутів, змінюється характер формування потреб, мотивів, стратегічних цілей суб'єктів господарювання. Водночас формується органічне поєднання зовнішніх і внутрішніх факторів виробництва, розподілу, обміну і споживання. Під впливом глобалізації знаходиться майже 40 % світового виробництва промислової продукції, 60 % – світового валового продукту, 70 – 80 % міжнародної торгівлі і світових фінансів. Однак залучення до глобальних процесів країн з різними економічними, технологічними та експортно-імпортними можливостями на умовах рівної інституціональної відкритості призводить до нерівних результатів, коли переваги глобалізації